

Türkiye Klinikleri

HEMŞİRELİK BİLİMLERİ

Cilt Vol 10 Sayı No 4 Yıl Year 2018

BAŞ EDİTÖR - EDITOR IN CHIEF

Prof.Dr. Hicran ÇAVUŞOĞLU, *Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ankara, Türkiye*

BÖLÜM EDİTÖRLERİ - SECTION EDITORS

Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği /
Surgical Nursing

Prof.Dr.Nurhan BAYRAKTAR
Yakın Doğu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Lefkoşa, TRNC

Halk Sağlığı Hemşireliği /
Public Health Nursing

Prof.Dr.Ayla BAYIK TEMEL
Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, İzmir, Türkiye

Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği /
Child Health and Disease Nursing

Prof.Dr.Hicran ÇAVUŞOĞLU
Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ankara, Türkiye

Doğum, Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği /
Obstetrics and Gynecology Nursing

Prof.Dr.Nuran KÖMÜRCÜ
İstanbul Aydin Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, İstanbul, Türkiye

Hemşirelik Esasları /
Fundamentals of Nursing

Prof.Dr.Mağfiret KARA KAŞIKÇI
Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Erzurum, Türkiye

Hemşirelikte Yönetim /
Nursing Administration and Management

Prof.Dr.Hatice TEL AYDIN
Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sivas, Türkiye

İç Hastalıkları Hemşireliği /
Internal Medicine Nursing

Prof.Dr.Tülin BEDÜK
Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ankara, Türkiye

ULUSLARARASI DANIŞMA KURULU - INTERNATIONAL ADVISORY BOARD

Dr.Ümran DAL YILMAZ, *Lefkoşa, TRNC*
Dr.Nimet Sevgi GENÇALP, *Lefkoşa, TRNC*
Dr.Ayla GÜRSOY, *Lefkoşa, TRNC*
Dr.Nimet OVAYOLU, *Girne, TRNC*

Dr.Fatma ÖZ, *Lefkoşa, TRNC*
Dr.Judy Ann Holt ROLLINS, *New York, United States*
Dr.Gülçem SALA RAZI, *Lefkoşa, TRNC*

Dr.Deniz SELİMEN, *Lefke, TRNC*
Dr.Sevinç TAŞTAN, *Girne, TRNC*
Dr.Özge UZUN, *Lefkoşa, TRNC*

DANIŞMA KURULU - ADVISORY BOARD

Dr.Rengin ACAROĞLU, *İstanbul, Türkiye*
Dr.Bedriye AK, *Bolu, Türkiye*
Dr.Nevin AKDOLUN BALKAYA, *Muğla, Türkiye*
Dr.Melahat AKGÜN KOSTAK, *Edirne, Türkiye*
Dr.Semih AKIN, *İstanbul, Türkiye*
Dr.Esra AKIN KORHAN, *İzmir, Türkiye*
Dr.Yeliz AKKUŞ, *Kars, Türkiye*
Dr.Gülcihan AKKUZU, *Ankara, Türkiye*
Dr.Hilmiye AKSU, *Aydın, Türkiye*
Dr.Asiye AKYOL, *İzmir, Türkiye*
Dr.Aygül AKYÜZ, *İstanbul, Türkiye*
Dr.Nuray AKYÜZ, *İstanbul, Türkiye*
Dr.Özgür ALPARSLAN, *Tokat, Türkiye*
Dr.Birsən ALTAY, *Samsun, Türkiye*
Dr.Naime ALTAY, *Ankara, Türkiye*
Dr.Meral ALTIOK, *Mersin, Türkiye*
Dr.Süheyla ALTUĞ ÖZSOY, *İzmir, Türkiye*
Dr.Serap ALTUNTAŞ, *Balıkesir, Türkiye*
Dr.Melek ARDAHAN, *İzmir, Türkiye*
Dr.Duygu ARIKAN, *Erzurum, Türkiye*
Dr.Filiz ARSLAN, *İstanbul, Türkiye*
Dr.Sevban ARSLAN, *Adana, Türkiye*
Dr.Hediye ARSLAN ÖZKAN, *İstanbul, Türkiye*
Dr.Hülya ARSLANTAŞ, *Aydın, Türkiye*
Dr.Selma ATAY, *Çanakkale, Türkiye*
Dr.Sultan AYAZ ALKAYA, *Ankara, Türkiye*
Dr.Diler AYDIN, *Balıkesir, Türkiye*
Dr.İlkur Aydin AVCI, *Samsun, Türkiye*
Dr.Dilek AYGİN, *Sakarya, Türkiye*
Dr.Rukuye AYLAZ, *Malatya, Türkiye*
Dr.Aysun BABACAN GÜMÜŞ, *Çanakkale, Türkiye*
Dr.Ayşe Nefise BAHÇECİK, *İstanbul, Türkiye*
Dr.Dilek BAKLACIOĞLU YILDIZ, *Ankara, Türkiye*
Dr.Hatice BAL YILMAZ, *İzmir, Türkiye*
Dr.Serap BALCI, *İstanbul, Türkiye*
Dr.Reva BALCI AKPINAR, *Erzurum, Türkiye*
Dr.Güler BALCI ALPARSLAN, *Eskişehir, Türkiye*
Dr.Hatice BALCI YANGIN, *Antalya, Türkiye*
Dr.Mürüvvet BAŞER, *Kayseri, Türkiye*
Dr.Ülkü BAYKAL, *İstanbul, Türkiye*
Dr.Leyla BAYSAN ARABACI, *İzmir, Türkiye*

Dr.Murat BEKİTAŞ, *İzmir, Türkiye*
Dr.Ayşegül BİLGE, *İzmir, Türkiye*
Dr.Naile BİLGİLİ, *Ankara, Türkiye*
Dr.Hülya BİLGİN, *İstanbul, Türkiye*
Dr.Özlem BİLİK, *İzmir, Türkiye*
Dr.Gülçin BOZKURT, *İstanbul, Türkiye*
Dr.Serap BULDUK, *Düzce, Türkiye*
Dr.Kadriye BULDUKOĞLU, *Antalya, Türkiye*
Dr.Hülya BULUT, *Ankara, Türkiye*
Dr.Funda BÜYÜKYILMAZ, *Malatya, Türkiye*
Dr.Nejla CANBULAT ŞAHİNER, *Karaman, Türkiye*
Dr.Yelda CANDAN DÖNMEZ, *İzmir, Türkiye*
Dr.Zeynep CANLI ÖZER, *Antalya, Türkiye*
Dr.Fatma CEBECİ, *Antalya, Türkiye*
Dr.Güler CİMETE, *İstanbul, Türkiye*
Dr.Pemra CÖBEK ÜNALAN, *İstanbul, Türkiye*
Dr.Hüsnüye ÇALIŞIR, *Aydın, Türkiye*
Dr.M Olcay ÇAM, *İzmir, Türkiye*
Dr.Rahsan ÇAM, *Aydın, Türkiye*
Dr.Esin ÇEBER TURFAN, *İzmir, Türkiye*
Dr.Ayda ÇELİBİOĞLU, *Mersin, Türkiye*
Dr.Sevim ÇELİK, *Zonguldak, Türkiye*
Dr.Hacer ÇETİN, *Mersin, Türkiye*
Dr.Bengü ÇETINKAYA, *Denizli, Türkiye*
Dr.Zekiye ÇETINKAYA DUMAN, *İzmir, Türkiye*
Dr.Ayşe ÇEVİRME, *Sakarya, Türkiye*
Dr.Şebnem ÇINAR YÜCEL, *İzmir, Türkiye*
Dr.Zerrin ÇIĞDEM, *Gaziantep, Türkiye*
Dr.Semra ÇİL EYİ, *Edirne, Türkiye*
Dr.Dilek ÇİLİNGİR, *Trabzon, Türkiye*
Dr.Ayden ÇOBAN, *Aydın, Türkiye*
Dr.Şafak DAĞHAN, *İzmir, Türkiye*
Dr.Nursan DEDE ÇINAR, *Sakarya, Türkiye*
Dr.Ayet DEMİR, *Ankara, Türkiye*
Dr.Yurdanur DEMİR DİKMEN, *Sakarya, Türkiye*
Dr.Fatma DEMİR KORKMAZ, *İzmir, Türkiye*
Dr.Nurdan DEMİRCİ, *İstanbul, Türkiye*
Dr.Meltem DEMİRGÖZ BAL, *İstanbul, Türkiye*
Dr.Rıdvan DURAN, *Edirne, Türkiye*
Dr.Zehra DURNA, *İstanbul, Türkiye*
Dr.Şule ECEVİT ALPAR, *İstanbul, Türkiye*

Dr.Dilek EKİCİ, *Ankara, Türkiye*
Dr.Rabia EKTİ GENÇ, *İzmir, Türkiye*
Dr.Nuray ENÇ, *İstanbul, Türkiye*
Dr.Esra ENGİN, *İzmir, Türkiye*
Dr.Feride ENGİN YİĞİT, *Gaziantep, Türkiye*
Dr.Nülifer ERBİL, *Ordu, Türkiye*
Dr.Emine ERDEM, *Kayseri, Türkiye*
Dr.İlkur ERDEM, *Tekirdağ, Türkiye*
Dr.Yurdagül ERDEM, *Kırıkkale, Türkiye*
Dr.Nurhan EREN, *İstanbul, Türkiye*
Dr.Ayla ERGİN, *Kocaeli, Türkiye*
Dr.Sibel ERGÜN, *Bahkesir, Türkiye*
Dr.Sibel ERKAL İLHAN, *Ankara, Türkiye*
Dr.Kafiye EROĞLU, *İstanbul, Türkiye*
Dr.Özgül EROL, *Edirne, Türkiye*
Dr.Serpil EROL, *İstanbul, Türkiye*
Dr.Gül ERTEM, *İzmir, Türkiye*
Dr.Gülsen ERYILMAZ, *Erzurum, Türkiye*
Dr.İsmet EŞER, *İzmir, Türkiye*
Dr.Fatma ETİ ASLAN, *İstanbul, Türkiye*
Dr.Dilek EVCİK TOPRAK, *Tekirdağ, Türkiye*
Dr.Emine GEÇKİL, *Konya, Türkiye*
Dr.Nuran GENÇTÜRK, *İstanbul, Türkiye*
Dr.Nurdan GEZER, *Aydın, Türkiye*
Dr.Zehra GÖÇMEN BAYKARA, *Ankara, Türkiye*
Dr.Zehra GÖLBAŞI, *Sivas, Türkiye*
Dr.Nalan GÖRDELES BEŞER, *Niğde, Türkiye*
Dr.Duygu GÖZEN, *İstanbul, Türkiye*
Dr.Nuran GÜLER, *Sivas, Türkiye*
Dr.Sevil GÜLER DEMİR, *Ankara, Türkiye*
Dr.Perihan GÜNER, *İstanbul, Türkiye*
Dr.Şükriye İlkyay GÜNER, *Van, Türkiye*
Dr.Ülkü GÜNEŞ, *İzmir, Türkiye*
Dr İlkyay GÜNGÖR, *İstanbul, Türkiye*
Dr.Nermin GÜRHAN, *Ankara, Türkiye*
Dr.Aysel GÜRKAN, *İstanbul, Türkiye*
Dr.Rabia HACIHASANOĞLU AŞILAR, *Erzincan, Türkiye*
Dr.Filiz HİSAR, *Konya, Türkiye*
Dr.Işıl İŞIK ANDSOY, *Karabük, Türkiye*
Dr.Sevil İNAL, *İstanbul, Türkiye*
Dr.Ayşegül İŞLER DALGIC, *Antalya, Türkiye*

Dr.Hasibe KADIOĞLU, <i>İstanbul, Türkiye</i>	Dr.Nermin OLGUN, <i>Gaziantep, Türkiye</i>	Dr.Melek Serpil TALAS, <i>Ankara, Türkiye</i>
Dr.Filiz KANTEK, <i>Antalya, Türkiye</i>	Dr.Ersel ONRAT, <i>Afyonkarahisar, Türkiye</i>	Dr.Mehtap TAN, <i>Erzurum, Türkiye</i>
Dr.Sevgisun KAPUCU, <i>Ankara, Türkiye</i>	Dr.Ummahan Filiz ÖĞCE, <i>İzmir, Türkiye</i>	Dr.Derya TANRIVERDİ, <i>Gaziantep, Türkiye</i>
Dr.Belgüzar KARA, <i>Ankara, Türkiye</i>	Dr.Selma ÖNCEL, <i>Antalya, Türkiye</i>	Dr.Fatma TAŞ ARSLAN, <i>Konya, Türkiye</i>
Dr.Ükke KARABACAK, <i>İstanbul, Türkiye</i>	Dr.Ayfer ÖZBAŞ, <i>İstanbul, Türkiye</i>	Dr.Sultan TAŞÇI, <i>Kayseri, Türkiye</i>
Dr.Birsen KARACA SAYDAM, <i>İzmir, Türkiye</i>	Dr.Türkan ÖZBAYIR, <i>İzmir, Türkiye</i>	Dr.Emel TAŞÇI DURAN, <i>Isparta, Türkiye</i>
Dr.Sibel KARACA SİVRİKAYA, <i>Balıkesir, Türkiye</i>	Dr.Şeyda ÖZCAN, <i>İstanbul, Türkiye</i>	Dr.Havva TEL, <i>Sivas, Türkiye</i>
Dr.Zekiye KARAÇAM, <i>Aydın, Türkiye</i>	Dr.Fügen ÖZCANARSLAN, <i>Mersin, Türkiye</i>	Dr.Ayfer TEZEL, <i>Ankara, Türkiye</i>
Dr.Mevlüde KARADAĞ, <i>Ankara, Türkiye</i>	Dr.Leyla ÖZDEMİR, <i>Ankara, Türkiye</i>	Dr.Arzu TUNA, <i>Gaziantep, Türkiye</i>
Dr.Ayfer KARADAKOVAN, <i>İzmir, Türkiye</i>	Dr.Dilek ÖZDEN, <i>İzmir, Türkiye</i>	Dr.Türkan TURAN, <i>Denizli, Türkiye</i>
Dr.Azize KARAHAN, <i>Ankara, Türkiye</i>	Dr.Nadiye ÖZER, <i>Erzurum, Türkiye</i>	Dr.Gülgün TÜRK, <i>Aydın, Türkiye</i>
Dr.Papatya KARAKURT, <i>Erzincan, Türkiye</i>	Dr.Serap ÖZER, <i>İzmir, Türkiye</i>	Dr.Özlem UĞUR, <i>İzmir, Türkiye</i>
Dr.Gülnaz KARATAY, <i>Tunceli, Türkiye</i>	Dr.Nebahat ÖZERDOĞAN, <i>Eskişehir, Türkiye</i>	Dr.Sevim ULUPINAR, <i>İstanbul, Türkiye</i>
Dr.Sultan KAV, <i>Ankara, Türkiye</i>	Dr.Gönül ÖZGÜR, <i>İzmir, Türkiye</i>	Dr.Nilgün ULUTAŞDEMİR, <i>Gaziantep, Türkiye</i>
Dr.Oya KAVLAK, <i>İzmir, Türkiye</i>	Dr.Nalan ÖZHAN ELBAŞ, <i>Ankara, Türkiye</i>	Dr.Öznur USTA YEŞİLBAKLAN, <i>İzmir, Türkiye</i>
Dr.Hatice KAYA, <i>İstanbul, Türkiye</i>	Dr.Şükran ÖZKAHRAMAN KOÇ, <i>Isparta, Türkiye</i>	Dr.Aynur UYSAL TORAMAN, <i>İzmir, Türkiye</i>
Dr.Hülya KAYA, <i>İstanbul, Türkiye</i>	Dr.Hava ÖZKAN, <i>Erzurum, Türkiye</i>	Dr.Şenay UZUN, <i>İstanbul, Türkiye</i>
Dr.Nurten KAYA, <i>İstanbul, Türkiye</i>	Dr.Sevgi ÖZKAN, <i>Denizli, Türkiye</i>	Dr.Hayriye ÜNLÜ, <i>Ankara, Türkiye</i>
Dr.Ayla KEÇECİ, <i>Düzce, Türkiye</i>	Dr.Dilek ÖZMEN, <i>Manisa, Türkiye</i>	Dr.Şenay ÜNSAL ATAN, <i>İzmir, Türkiye</i>
Dr.Meral KELLECİ, <i>Sivas, Türkiye</i>	Dr.Sevgi ÖZSOY, <i>Aydın, Türkiye</i>	Dr.Gül ÜNSAL BARLAS, <i>İstanbul, Türkiye</i>
Dr.Neslihan KESER ÖZCAN, <i>İstanbul, Türkiye</i>	Dr.Esma ÖZŞAKER, <i>İzmir, Türkiye</i>	Dr.Vesile ÜNVER, <i>İstanbul, Türkiye</i>
Dr.Gülbahar KESKİN, <i>İstanbul, Türkiye</i>	Dr.Gürsel ÖZTÜRKÇÜ, <i>Adana, Türkiye</i>	Dr.Fahriye VATAN, <i>İzmir, Türkiye</i>
Dr.Leyla KHORSHID, <i>İzmir, Türkiye</i>	Dr.Havva ÖZTÜRK, <i>Trabzon, Türkiye</i>	Dr.Fatma VURAL, <i>İzmir, Türkiye</i>
Dr.Nezihe KIZILKAYA BEJİ, <i>İstanbul, Türkiye</i>	Dr.Hafize ÖZTÜRK CAN, <i>İzmir, Türkiye</i>	Dr.Yurdagül YAĞMUR, <i>Malatya, Türkiye</i>
Dr.Adalet KOCA KUTLU, <i>Manisa, Türkiye</i>	Dr.Nurcan ÖZYAZICIOĞLU, <i>Bursa, Türkiye</i>	Dr.Ayla YAVA, <i>Gaziantep, Türkiye</i>
Dr.Nazmiye KOCAMAN YILDIRIM, <i>İstanbul, Türkiye</i>	Dr.Ayşe PARLAK GÜROL, <i>Erzurum, Türkiye</i>	Dr.Özlem YAZICI, <i>İstanbul, Türkiye</i>
Dr.Semra KOCAÖZ, <i>Niğde, Türkiye</i>	Dr.Neslihan PARTLAK GÜNÜŞEN, <i>İzmir, Türkiye</i>	Dr.Saadet YAZICI, <i>İstanbul, Türkiye</i>
Dr.Zeliha KOÇ, <i>Samsun, Türkiye</i>	Dr.Sevinç POLAT, <i>Yozgat, Türkiye</i>	Dr.Arzu YILDIRIM, <i>Erzincan, Türkiye</i>
Dr.Özgen KÖSEOĞLU ESER, <i>Ankara, Türkiye</i>	Dr.Ayşe SAN TURGAY, <i>Çanakkale, Türkiye</i>	Dr.Yasemin YILDIRIM, <i>İzmir, Türkiye</i>
Dr.Özen KULAKAÇ, <i>Samsun, Türkiye</i>	Dr.Aklima SARIKAYA, <i>İstanbul, Türkiye</i>	Dr.Hatice YILDIRIM SARI, <i>İzmir, Türkiye</i>
Dr.Leyla KÜÇÜK, <i>İstanbul, Türkiye</i>	Dr.Yazile SAYIN, <i>İstanbul, Türkiye</i>	Dr.Hatice YILDIZ, <i>İstanbul, Türkiye</i>
Dr.Özlem KÜÇÜKGÜCLÜ, <i>İzmir, Türkiye</i>	Dr.Tekin Ahmet SEREL, <i>Isparta, Türkiye</i>	Dr.Ümmü YILDIZ FINDIK, <i>Edirne, Türkiye</i>
Dr.Serap MANKALİYE SÖKMEN, <i>Erzincan, Türkiye</i>	Dr.Şeyda SEREN İNTEPELER, <i>İzmir, Türkiye</i>	Dr.Emel YILMAZ, <i>Manisa, Türkiye</i>
Dr.Kamile MARAKOĞLU, <i>Konya, Türkiye</i>	Dr.Sibel SÖNMEZ, <i>İzmir, Türkiye</i>	Dr.İsmail YILMAZ, <i>Adana, Türkiye</i>
Dr.Hatice MERT, <i>İzmir, Türkiye</i>	Dr.Selma SÖYÜK, <i>İstanbul, Türkiye</i>	Dr.Rana YİĞİT, <i>Mersin, Türkiye</i>
Dr.Vildan MEVSİM, <i>İzmir, Türkiye</i>	Dr.Media SUBAŞI BAYBUĞA, <i>Muğla, Türkiye</i>	Dr.Mine YURDAKUL, <i>Mersin, Türkiye</i>
Dr.Nurşen NAHCİVAN, <i>İstanbul, Türkiye</i>	Dr.Erkan Melih ŞAHİN, <i>Çanakkale, Türkiye</i>	Dr.Sabire YURTSEVER, <i>Mersin, Türkiye</i>
Dr.Nesrin NURAL, <i>Trabzon, Türkiye</i>	Dr.Selmin ŞENOL, <i>İzmir, Türkiye</i>	Dr.Birsen YÜRÜGEN, <i>İstanbul, Türkiye</i>
Dr.Ayşe Ferda OCAKÇI, <i>İstanbul, Türkiye</i>	Dr.Sevilay ŞENOL ÇELİK, <i>Ankara, Türkiye</i>	Dr.Ayten ZAYBAK, <i>İzmir, Türkiye</i>
Dr.Fahriye OFLAZ, <i>İstanbul, Türkiye</i>	Dr.Leman ŞENTURAN, <i>İstanbul, Türkiye</i>	Dr.Neriman ZENGİN, <i>İstanbul, Türkiye</i>
Dr.Ayşe OKANLI, <i>İstanbul, Türkiye</i>	Dr.Ayten ŞENTÜRK ERENEL, <i>Ankara, Türkiye</i>	Dr.Simge ZEYNELOĞLU, <i>Gaziantep, Türkiye</i>